

Sayın Başkan, değerli katılımcılar, değerli basın mensupları,

Koç Üniversitesi – TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumunun her yıl başında yaptığımız Türkiye ekonomisi seminerine hoş geldiniz.

Forumumuz, Türkiye'nin sürdürülebilir bir büyüme ortamında dengeli bir şekilde kalkınması için gereken kısa ve uzun vadeli ekonomi politikalarının belirlenmesine katkıda bulunmayı hedefleyerek çalışmalarını sürdürüyor. Bu amaçla çalışma raporu, araştırma notu, kapsamlı araştırma raporları gibi belgelerle ve düzenlediği konferanslarla ekonomi politikalarına ilişkin görüşleri yansıtmayı amaçlıyor. EAF'ın faaliyetleri arasında, artık geleneksel hale gelmiş olan Türkiye ekonomisi seminerini pandemi nedeniyle uzun bir sürenin ardından bugün yüzyüze gerçekleştirmekten mutluyuz. Bu durumun daha canlı ve verimli bir tartışma ortamı imkanı sunmasını diliyorum.

Değerli konuklar,

Hem dünya hem de Türkiye ekonomisi açısından oldukça zor bir yılı geride bıraktık. Covid sonrası normale dönme adımlarının yanı sıra Çin'in sıfır covid politikasına devam etmesi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle başlayan jeopolitik tansiyon ve hammadde ve enerji fiyatlarında çok yüksek artışlarla hızla tırmanan enflasyon karşısında birçok ülkenin para politikasını sıkılaştırması dünyada büyümenin hızla gerilemesine neden oldu. 2022 yılı muhtemelen kayıtlara 2009 krizi ve 2020 pandemisinin ardından son 30 yılın en düşük büyümesi olarak geçecek.

Ancak maalesef 2023'ün 2022'den daha az risk, belirsizlik ve zorluk taşıyacağına dönük bir beklenti içinde olamıyoruz.

Enflasyon birçok ülkede zirve yapmış durumda. İzlenmekte olan sıkı para politikası karşısında özellikle gelişmiş ülkelerde enflasyon 2023'te düşme eğilimini sürdürecektir. Enflasyonist riskler tamamen bertaraf edilene kadar finansal koşullarda herhangi bir gevşeme beklenmemeli. Bu açıdan 2023'te finansal koşullar sıkı olmaya devam edecek.

ABD'nin muhtemel bir resesyonu önleyebileceği varsayımı altında 2023'ün ikinci yarısından itibaren belli başlı ekonomilerin yeni bir büyüme evresine girmesini muhtemel görüyoruz. Ancak sıkı parasal koşullar ve devam eden jeopolitik gerilimler büyümenin zayıf olmasına yol açacaktır. Çin'in de büyümesinin hız kazanacağını ancak geçmiş dönem performansının altında kalacağını bekliyoruz.

2022 yılında küresel ekonomide karşımıza çıkan yüksek enflasyon ve sıkı para politikası gibi güncel gelişmelerin dışında yapısal ve uzun dönemli eğilimlerdeki güçlenmeler de dikkat çekiyor. Yeşil dönüşüm ve teknolojik gelişmelerin sektörlerde, şirketlerde ve işgücü piyasalarında yol açtığı değişimlerin yanı sıra, küresel ticarete 2009 küresel krizi ile başlayan ve 2020 covid pandemisi ile iyice belirginleşen değişim, 2022'de daha da görülür hale geldi. Birçok şirket ve ülke açısından girdi temininde ucuz fiyat önceliği yerini stratejik sektörlerden başlayarak güvenilir tedarikçiye bıraktı. Tedarik zincirlerinde jeopolitik yakınlığın, dost ve müttefik ülke kavramının öne çıkmaya başlaması, ticaret akımlarında önemli değişimlere yol açıyor.

Dünya ekonomisindeki zayıf büyüme performansının 2023 yılından sonra da devam etmesine hazırlıklı olmamız gerekiyor. Devam eden jeopolitik gerilimler, finansal koşullardaki değişim, iklim değişikliği ile mücadelenin gerektirdiği ülkeler arası uyumu sağlamanın zorluğu, teknoloji üzerinden süren ticaret ve

yatırım kısıtlamaları gibi faktörler, geçmişten farklı olarak, dünyada verimlilik artışı ve dolayısıyla büyüme üzerinde bir kısıtın ortaya çıkmasına yol açabilecektir.

Küresel çerçevedeki bu değişimler Türkiye açısından hem bir dizi avantaj hem de bir dizi tehdit anlamına geliyor. Bu aşırı oynak ve belirsizliğin yüksek olduğu koşullar altında uluslararası yatırımcılar kararlarını ince eleyip sık dokuyarak vereceklerdir. Dünya ekonomisiyle hem dış ticaret, hem de dış açığın finansmanı üzerinden güçlü bir entegrasyona sahip olan ülkemizin bu yeni duruma nasıl adapte olacağı temel bir konu olarak karşımızda duruyor. Küresel düzlemde hem ekonomik eğilimlerin hem de bu eğilimler karşısında benimsenen politika setinin geçmiş dönemden sapmalar gösteriyor olması, bizim de izlediğimiz ve izleyeceğimiz politikaları, gerek küresel gelişmeler gerekse ekonomi biliminin genel kabul gören yaklaşımları doğrultusunda gözden geçirmemizi gerektiriyor. 2023 yılı için önemli olan, bizi bekleyen bu yeni süreci iyi yönetmek ve doğru politikalar izlemek olacak. Bunun da en iyi yolunun risk almak yerine temkinli bir tavır benimsenmesi ve ekonominin içeriden ve dışarıdan gelebilecek olumlu ve olumsuz şoklara karşı esnekliğinin artırılması olduğunu düşünüyoruz.

İşte bu açıdan birazdan dinleyecek olduğumuz panel bize kıymetli bir imkan sunuyor. Bugünkü panelde yer alan değerli konuşmacılarımız bize 2023'te Türkiye ekonomisi için bir perspektif çizme imkanı sağlayacaklar. Değerli katkıları için hepsine şimdiden çok teşekkür ediyorum. Sözlerime burada son verirken hepinizi saygıyla selamlıyorum.